

สรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อสรุปผลการศึกษา

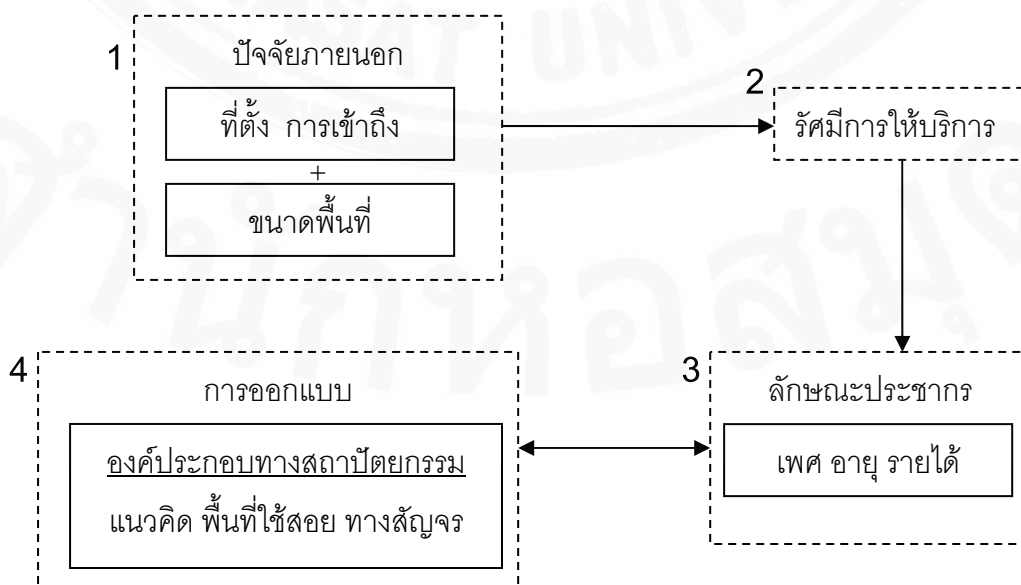
งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการออกแบบและบริหารจัดการศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาสำหรับการออกแบบศูนย์การกีฬาในพื้นที่เว้นจากการใช้งานโรงงานยาสูบ” โดยมีสมมติฐานในการวิจัยที่ว่า “ลักษณะประชากรและที่ตั้งเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดกับลักษณะทางกายภาพของศูนย์การกีฬา” จากผลการศึกษาพบว่าผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน หรืออาจกล่าวได้ว่า ผู้ใช้บริการศูนย์การกีฬานั้นมีความต้องการศูนย์การกีฬาที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ที่มีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ดังนั้นการออกแบบศูนย์การกีฬาในพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้น ควรมีกระบวนการในการออกแบบศูนย์การกีฬาดังนี้ภาพที่ 7.1 และมีแนวทางในการออกแบบและบริหารจัดการศูนย์การกีฬาดังนี้

7.1.1 สรุปแนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

7.1.2 สรุปแนวทางการบริหารจัดการศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 7.1

กระบวนการในการออกแบบศูนย์การกีฬา

7.1.1 แนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยที่มีผลต่อการออกแบบศูนย์การกีฬานั้นได้แก่ ลักษณะประชากร ที่ตั้ง รัศมีให้บริการ และองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ดังนั้นเมื่อกรุงเทพมหานครได้พื้นที่ที่บริจาคไม่ว่าจะเป็นจากหน่วยงานใดมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการออกแบบศูนย์การกีฬาดังนี้

ควรพิจารณาขนาดของพื้นที่เป็นอันดับแรกแล้วค่อยวิเคราะห์ลักษณะประชากรในพื้นที่โดยรอบโดยศึกษาลักษณะประชากรจากรัศมีให้บริการ โดยมีระยะประมาณ 4.5 ถึง 6.5 กิโลเมตรเป็นสำคัญ โดยขนาดพื้นที่ที่หามาได้นั้น โดยเฉลี่ยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ขนาดคือ ขนาดใหญ่พื้นที่ 100,000 ตารางเมตร ขนาดกลางพื้นที่ประมาณ 40,000 ตารางเมตร และขนาดเล็ก พื้นที่ประมาณ 4,000 ตารางเมตร แล้วค่อยพิจารณาองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม และควรพิจารณาพื้นที่ใช้สอยในศูนย์การกีฬาแต่ละขนาดดังนี้

1) ศูนย์การกีฬาขนาดใหญ่ พื้นที่เล่นกีฬาควรจะมีครบทั้ง 8 แบบ และพิจารณาลักษณะประชากรในพื้นที่ที่รัศมีให้บริการครอบคลุมไปถึง ว่ามีลักษณะประชากรแบบใด แล้วให้ความสำคัญกับพื้นที่เล่นกีฬาที่ผู้ใช้บริการต้องการ

2) ศูนย์การกีฬาขนาดกลาง พื้นที่เล่นกีฬาที่จำเป็นจะต้องมีคือ สระว่ายน้ำ และสนามกีฬาในร่ม กีฬาที่ต้องใช้อุปกรณ์ เนื่องจาก 2 สนามกีฬานี้สามารถที่จะเพิ่มสมรรถภาพและผ่อนคลายความเครียดที่เกิดจากการเล่นกีฬาของนักกีฬาได้ทุกชนิดกีฬา แล้วพิจารณาพื้นที่ของศูนย์ว่ามีความพอเพียงกับพื้นที่มากน้อยเพียงใด โดยเลือกพื้นที่เล่นกีฬาจากความต้องการของลักษณะผู้ใช้บริการในพื้นที่ หรือควรจะมีพื้นที่เล่นกีฬาในร่ม กีฬาประเภททีม และพื้นที่เล่นกีฬากลางแจ้งขนาดเล็ก เนื่องจากทั้ง 2 พื้นที่ เป็นกิจกรรมกีฬาที่สามารถเล่นได้ทุกเพศทุกวัย และสามารถที่จะใช้ได้ในพื้นที่จำกัด

3) ศูนย์การกีฬาขนาดเล็ก เนื่องจากมีพื้นที่ที่จำกัดควรที่จะกำหนดต้องการให้ศูนย์การกีฬาว่าจะให้มีหน้าที่อะไร โดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท (1) เพื่อนันทนาการ กิจกรรมกีฬาควรที่จะมีสนามกีฬาในร่มประเภททีม หรือพื้นที่เล่นกีฬาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการในรัศมีให้บริการของศูนย์การกีฬา (2) เพื่อกิจกรรมกีฬาเฉพาะ ควรที่จะเลือกสนามเฉพาะสำหรับกิจกรรมที่ต้องการ และมีสนามกีฬาในร่มที่ใช้อุปกรณ์ เพราะสามารถเพิ่มสมรรถภาพของนักกีฬาได้ทุกชนิดกีฬา

ส่วนแนวทางการออกแบบศูนย์การกีฬาในแต่ละพื้นที่ของกรุงเทพมหานครนั้นสามารถดูรายละเอียดได้ในหัวข้อ 5.6

7.1.2 แนวทางการบริหารจัดการศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปแนวทางในการบริหารจัดการได้ดังนี้คือ

1. ควรเพิ่มเวลาเปิดให้บริการจากเดิม 6.00 น. ถึง 21.00 น. ให้เป็น 6.00 น. ถึง 24.00 น. ให้บริการเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถใช้พื้นที่เล่นกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรปรับปรุงสภาพและตำแหน่ง ห้องน้ำและห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีจำนวนที่เพียงพอต่อการใช้งานในศูนย์การกีฬา
3. ควรจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญหรือบริษัทบริหารจัดการอาคาร เข้ามาดูแลรักษาอาคาร ใน 5 หมวดงาน ได้แก่ งานรักษาความปลอดภัย งานดูแลความสะอาด งานบริการผู้ใช้อาคาร งานจัดการด้านวิศวกรรมระบบต่าง ๆ และงานด้านบัญชีและการเงิน โดยให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้บริหารงานในฝ่ายเทคนิคการกีฬา โดยดูแลเฉพาะเรื่องการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมภายในศูนย์การกีฬา โดยควรมีแผนผังองค์กรดังภาพที่ 5.2
4. ควรเพิ่มอัตราค่าเข้าใช้บริการให้สูงกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อให้ศูนย์การกีฬาสามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเอง เพื่อความสามารถในการดูแลรักษาสถานะทางกายภาพของศูนย์การกีฬา

7.2 การนำไปใช้

งานวิจัย แนวทางการออกแบบและบริหารจัดการศูนย์การกีฬา สามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงสำหรับการก่อสร้างจริง โดยการพัฒนาในเรื่องการสำรวจและการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการให้มีความละเอียดมากขึ้น

7.2.1 ผู้ดำเนินการหรือเจ้าของ โดยหน่วยงานรัฐบาล

ในปัจจุบันกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการป้องกันปัญหาอาชญากรรม เพราะฉะนั้นโครงการนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับสาธารณะประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร แต่ในปัจจุบันกรุงเทพมหานครสร้างแบบมาตรฐานศูนย์เยาวชน ขึ้นโดยมีนโยบายให้ทุกเขตหาพื้นที่ในการก่อสร้างซึ่งอาจไม่มีเกณฑ์ในการหาพื้นที่และมีพื้นที่ใช้สอยไม่สอดคล้องกับประชากรในพื้นที่ก่อสร้าง ดังนั้นรายงานเล่มนี้ที่เน้นให้

ความสำคัญกับการวิเคราะห์พื้นที่ตั้งโครงการ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการเลือกพื้นที่และพื้นที่ใช้สอยภายในศูนย์การกีฬา อาจเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้กรุงเทพมหานคร เลือกพื้นที่ตั้งได้ที่เหมาะสมต่อการจัดตั้งศูนย์การกีฬา และเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงแบบมาตรฐานที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่นั้น ๆ

รวมทั้งการบริหารจัดการควรเพิ่มอัตราค่าสมาชิกให้สูงขึ้น แต่มีใช้แพงเกินไปควรเพียงเพื่อให้ศูนย์การกีฬานั้นสามารถเลี้ยงตนเองได้ มิเช่นนั้นศูนย์การกีฬาจะอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมเพราะไม่สามารถหางบประมาณมาซ่อมบำรุง และเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาไม่ว่าจะเป็น ความไม่ปลอดภัยต่อร่างกายและทรัพย์สิน การพนันการแข่งขันทีฬาภายในศูนย์เนื่องจากไม่มีคนดูแล มิใช่ต้องรองบจากทางรัฐบาลซึ่งล่าช้า

7.2.2 สถาปนิก และผู้ออกแบบ

สถาปนิกควรออกแบบโดยคำนึงถึงหลัก สำคัญ ได้แก่ ผู้ใช้บริการ กิจกรรมกีฬา โดยควรศึกษาความสัมพันธ์และทำการแปลความออกมาเป็นพื้นที่ทางกายภาพให้เข้าใจง่ายและใช้ความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ ควรทำการศึกษาลักษณะประชากร และกรณีศึกษาเพิ่มเติมเพื่อเป็นการเปิดมุมมองใหม่ ๆ

7.3 ข้อเสนอแนะและแนวทางการศึกษาต่อในอนาคต

7.3.1 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการออกแบบและบริหารจัดการศูนย์การกีฬาในกรุงเทพมหานคร เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งไม่ได้มีการตรวจสอบซ้ำจากผู้วิจัยดังนั้น ข้อมูลในบางส่วนของงานวิจัยอาจไม่ตรงกับความเป็นจริงเท่าที่ควรโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของจำนวนผู้ใช้บริการเนื่องจาก เมื่อผู้วิจัยลงไปสำรวจพื้นที่พบว่าผู้ให้บริการไม่น่ามีไม่มากเท่ากับข้อมูลที่ได้มา แต่ด้วยระยะเวลาที่จำกัดจึงใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลดังกล่าวในการวิเคราะห์ผลรวมทั้งการศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาในภาพรวมของพื้นที่กรุงเทพมหานครจึงเป็นแนวทางการออกแบบกว้าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครสู่เมืองน่าอยู่ เพราะฉะนั้นการนำแนวทางการออกแบบไปใช้ต่อไป จำเป็นจะต้องศึกษาลักษณะประชากรในพื้นที่นั้น ๆ อย่าง

ละเอียดอีกทีหนึ่ง โดยใช้กระบวนการดังเช่นที่ผู้วิจัยทำในครั้งนี้อาจปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใหม่และถูกต้องนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่องการหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและทางสัญจร เนื่องจากต้องศึกษาด่วนวิธีการสังเกตส่งผลให้ต้องใช้ระยะเวลามากในการศึกษา ส่งผลให้ผู้วิจัยทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้นข้อมูลที่ได้มาอาจสะท้อนความสัมพันธ์เพียงมิติเดียวจึงควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

เรื่องความต้องการองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมผู้วิจัยใช้ข้อมูลลักษณะประชากรจากการวิเคราะห์หรัศมีการให้บริการและสำมะโนประชากรบริเวณที่รัศมีการให้บริการครอบคลุมไปถึงเพื่อเทียบเคียงกับความต้องการองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ในพื้นที่โดยมิได้เก็บข้อมูลจากผู้ให้บริการหรือกลุ่มเป้าหมายในบริเวณดังกล่าวเนื่องจากต้องใช้ระยะเวลามาก ดังนั้นข้อมูลความต้องการองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมสะท้อนความสัมพันธ์เพียงกว้าง ๆ แต่ถ้าต้องการให้เฉพาะเจาะจงลงไปเฉพาะพื้นที่จึงควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

7.3.2 แนวทางการศึกษาต่อในอนาคต

1. ในการออกแบบศูนย์การกีฬานั้นเป็นศาสตร์ที่ได้จากการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น วิทยาศาสตร์การกีฬา สถาปัตยกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ฯลฯ ดังนั้น ในการทำการศึกษาวิจัยควรจะร่วมกันทำเป็นทีมกับผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่าง ๆ โดยให้มีผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่ครบถ้วน

2. ควรแยกทำการศึกษาเฉพาะในเรื่องรัศมีการให้บริการที่ละเอียดขึ้นโดยทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง และทำการจัดกลุ่มศูนย์การกีฬาโดยศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพศูนย์การกีฬานั้น ๆ อย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเดินทาง ขนาดของพื้นที่ จำนวนกิจกรรม เป็นต้น ซึ่งยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกมากในงานวิจัยชิ้นนี้ที่ควบคุมไม่ได้

3. ควรแยกทำการศึกษาเฉพาะลักษณะประชากร เช่น เฉพาะเพศชาย หรือเพศหญิง หรือเฉพาะวัยชรา เพื่อให้ได้ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมศูนย์การกีฬาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละลักษณะประชากร

4. ควรแยกศึกษาลักษณะประชากรของกรุงเทพมหานครแขวงเพื่อให้สามารถแยกแยะลักษณะประชากรที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่ได้อย่างชัดเจน รวมถึงประชากรแฝงในพื้นที่นั้น ๆ และบริบทของพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะประชากร

5. การประเมินแบบ เนื่องจากระยะเวลาที่จำกัด ผู้วิจัยจึงได้นำแบบไปประเมินเพียงผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเท่านั้น ทั้งนี้ยังไม่ได้นำแบบดังกล่าวไปประเมินโดยกลุ่มผู้ใช้งานและผู้บริหารจัดการศูนย์การกีฬา

6. เนื่องจากระยะเวลาการศึกษาที่จำกัด จึงทำการศึกษาไว้กว้าง ๆ เพื่อให้ผู้สนใจมาทำการศึกษาลงลึกในประเด็นต่าง ๆ ในแต่ละส่วนที่สนใจให้ลึกขึ้น แต่ถ้าหากจะสร้างศูนย์การกีฬابริเวณโรงงานยาสูบจริง จำเป็นจะต้องมีการศึกษารายละเอียดในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น

1) ด้านกิจกรรมกีฬา ควรมีการศึกษากิจกรรมกีฬาที่เหมาะสมต่อปริมาณผู้ให้บริการและความต้องการกิจกรรมกีฬานั้น ๆ อย่างละเอียด ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเวลาผ่านไป

2) ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการศึกษาให้ลงลึกในรายละเอียดมากขึ้น เช่น การลงทุนร่วมทุน และโครงสร้างการบริหารจัดการ เพื่อการบริหารองค์กรที่คล่องตัว และควรศึกษาในเรื่องของรายละเอียดในการหารายได้เพื่อให้ศูนย์การกีฬาสามารถเลี้ยงตัวเองได้ โดยไม่ต้องใช้งบประมาณของทางรัฐบาล